

Motto HESTIA: „Pomáháme těm, kteří pomáhají“

Jak se stát dobrovolníkem

Možná máte chuť a čas někomu pomáhat, ale nevíte, kde začít. Co je a co není k dobrovolničení potřeba. Představme si modelovou situaci.

Vím, že mám týdně několik hodin volného času a chtěl/a bych někde pomáhat. Nevím ale přesně, co by mě bavilo a kde začít.

Hodně záleží na tom, odkud pocházíte. Pokud jste z menší obce či města, doporučil bych začít v místní komunitě - porozhlédnout se, kde se co děje, a kde můžete nabídnout pomocnou ruku.

Nebo si můžete otevřít web www.dobrovolnik.cz, kde najdete nabídky pomáhat v desítkách oborů a stovkách různých činností a aktivit.

Nebo na www.hest.cz najdete přehled našich spolupracujících neziskových organizací. U nich se podíváte – a podle svého zájmu jim může svou pomoc rovnou nabídnout.

Na co se mám před zahájením spolupráce připravit? Musím mít třeba doklad o zdravotní způsobilosti?

To se liší podle druhu vaší činnosti. Dobrovolníci, kteří chodí na příklad do léčebny dlouhodobě nemocných, do hospiců nebo na dětskou onkologii, musí být zdraví, aby pacienti neohrozili. Zdravotnická zařízení ale zase často nabízejí jako benefit různá očkování či kurzy zdarma. V těchto zařízeních se navíc musíte psychicky připravit na to, že se zde nebudete setkávat s radostnými událostmi. Často vám nabídnou, ať si to cca měsíc vyzkoušíte a potom se rozhodnete, zda to zvládnete, nebo ne.

Pokud se přidáte k některé zelené organizaci a půjdete počítat do lesa rýsy nebo sázet stromky, musíte počítat s tím, že si třeba odřete koleno. V rámci dobrovolnictví se ale vždy počítá s tím, že děláte činnosti obvyklé v běžném občanském životě. Nejsou tedy potřeba žádné speciální přípravy. Dobrovolník by totiž neměl nahrazovat profesionála, to by mohlo být rizikové.

Kolik věnovaného času po mně organizace může chtít?

Na toto téma by si s vámi měla organizace promluvit, ještě než s vámi uzavře dohodu, aby mezi vámi bylo od začátku jasno. Někoho baví chodit pomáhat týdně 2 - 3 hodiny, jiný dobrovolník zase raději jede na delší výlet s dětmi.

Když se rozhodnu sám/a zaklepat u dveří některé neziskovky, na co bych si měl/a dát pozor? Co bych si měl/a o té organizaci zjistit, abych někomu nenalítl/a?

Všechny solidní neziskovky mají své webové stránky a na nich by měla být k dispozici výroční zpráva nebo anotace jejich činnosti a kontakty, případně doporučení. Malinké riziko, že přijdu někam, kde to není v pořádku, samozřejmě vždycky existuje. Ale jako dobrovolník se k práci zavazuji dobrovolně a můžu kdykoliv říct, že už nemám čas nebo že tu práci nezvládám.

Mám očekávat, že se mnou organizace uzavře písemnou smlouvu?

Smlouvy uzavřené s dobrovolníky se neřídí pracovněprávními předpisy, protože zde není vyplácena žádná odměna, ale podle občanského zákoníku. Je to stejný vztah, jako když se domluví se sousedem, že mu pomohu očesat hrušky a on mi potom pomůže vyčistit studnu. Je to vlastně ústní smlouva o vzájemné občanské výpomoci.

Někde ale dobrovolník potřebuje absolvovat před zahájením jeho aktivit určitou přípravu nebo proškolení – a potom je sepsána smlouva, kde je to vše popsáno.

Pokud po mně organizace požaduje proškolení, může se stát, že ho po mně bude chtít zpětně uhradit?

Obvyklé to není. Ale například dobrovolníci na linkách důvěry musí absolvovat školení v komunikaci. Pro tu organizaci to znamená větší náklady a tak někdy požadují složení zálohy, kterou vám po odpracované době vrátí.

Některé školy vyžadují absolvování praxe. Pokud třeba někam chodím dobrovolničit, lze mi to uznat jako praxi?

Tyto věci bychom neměli směřovat, formálně jde o něco jiného. Praxe je povinná součást studijního plánu, zatímco dobrovolnictví by měla být dobrovolná činnost. Jestli to ale škola uzná, záleží jen na ní.

Pokud ještě někdo váhá, jestli s dobrovolničením začít, čím byste ho nalákal? Co může člověku tato aktivita přinášet?

Lidé často říkají, že díky dobrovolničení poznali místa a profese, kam by se v životě jinak nedostali.

Navíc si rozšířili povědomí o světě, poznali další generace lidí nebo je to posunulo na jejich životní dráze.

PhDr. Jiří Tošner, zakladatel HESTIA – Centrum pro dobrovolnictví, z. ú.